



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 257/2024
31.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Горан Гавриловић, адвокат из ..., против туженог „Olipmijas knitting Serbia“ д.о. Ниш, чији су пуномоћници Иван Ђорђевић, адвокат из ... и Срђан Станковић, адвокат из ..., ради поништаја решење о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизијама туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3262/2023 од 04.10.2023. године, у седници одржаној 31.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, ревизије туженог изјављене против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3262/2023 од 04.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 2348/2022 од 19.04.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље па је поништено, као незаконито, решење туженог број ../2019 од 25.10.2019. године, којим је тужиљи отказан уговор о раду. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиљу врати на рад на послове који одговарају њеној стручној спреми, знању и способносима и да јој призна сва права на раду и по основу рада. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 232.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж1 3262/2023 од 04.10.2023. године, ставом првим изреке, потврдио пресуду Основног суда у Нишу П1 2348/2022 од 19.04.2023. године у ставовима првом и другом изреке, а жалбу туженог одбио као неосновану. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу П1 2348/2022 од 19.04.2023. године, у ставу трећем изреке, тако што је тужени обавезан да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 213.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, док је у преосталом делу захтев за накнаду трошкова поступка преко досуђеног а до износа од

232.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, одбијен.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремене ревизије, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20) у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 10/23), па је утврдио да су ревизије туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а у ревизијама туженог не указује се на неку другу битну повреду прописану одредбом члана 407. став 1. тачке 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је засновала радни однос код туженог, на неодређено време, уговором о раду закљученим 10.11.2017. године, почев од 14.11.2017. године, на пословима оператера на ... у одељењу Тужени је 11.09.2019. године, донео решење о опомени којом јој ставља на терет повреду радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду, због тога што у дане 07.04.2019. године, 17.04.2019. године и 19.04.2019. године, није приметила да су машине на којима је радила избациле одређени број производа неупотребљивих за коришћење. Уједно је упозорена да уколико у року од 5 месеци учини исту повреду радне обавезе, биће јој отказан уговор о раду, без поновног упозорења. Тужила се није изјаснила по тој опомени, али је приложено њено изјашњење од 26.07.2019. године, којим одговара на упозорење о испуњености услова за отказ уговора о раду које није прибављено у доказном поступку, а односи се на повреду радне обавезе из априла 2019. године. Побијаним решењем од 25.10.2019. године, тужени је тужили отказао уговор о раду јер и поред тога што је опоменута 14.10.2019. године, контрола квалитета је утврдила да пакет који је означен као „добар“, од укупно 100 комада садржи 61 дефектан и 3 шкарт комада. Решење је засновано на изјави коју је својеручно написала ББ 14.10.2019. године, о томе да је „контролом пакета оператера АА, који је означен као „добар“, пронашла од 100 комада, 61 „Ремендо“ и три „Шкарт“. Ремендо се односио на испуштене бодове на крагни (три комада), спуштене бодове на катанели (шест комада), а остало је била „отворена катанела“. Шкарт се односио на распарану катанелу која не може да се ремендира. Тужила се изјаснила да не прихвата да је то њена грешка. Контролор може да зна на којој је машини произведен артикал јер то пише на картици која се налази на артиклу. У време када је донето побијано решење на снази код туженог је био Правилник о правилима и процедурама рада у организационој јединици „Плетиона“ ПД од 03.10.2018. године, којим је у члану 9. предвиђено да је контрола квалитета дужна да упише на листе све уочене неправилности и одмах о томе обавести координатора контроле квалитета, програмере „Shima seiki“ или канцеларију програмирања производње у зависности од врсте проблема. На крају дана све уочене неправилности се морају убацити у систем „ТМ“ или „ОУ“ (бар код са картице).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиље усвојили применом одредбе члана 179. став 2. тачка 1. и 3. Закона о раду, налазећи да тужени, у конкретном случају, није поштовао јасно прописану процедуру спровођења контроле квалитета, прописану његовим Правилником, због чега се не може са сигурношћу утврдити чија је одговорност за дефектан и шкарт производ. При одлучивању су имали у виду да је ББ, чија изјава је основ за доношење отказног акта, указала да не зна са сигурношћу ко је утврдио да је спорну грешку учинила тужила а да је она закључила да је то тужила само на основу тога што је на пакету који је контролисала било исписано име „АА“, без читавања кода (сваки од запослених код туженог има свој код на основу ког се препознаје ко је радио на неком артиклу). Пошто се једино читавањем кода може да утврди, са сигурношћу, ко је радио на спорном пакету, а што је у конкретном случају изостало, по оцени нижестепених судова, оспорено решење туженог је незаконито а последица поништаја решења о отказу уговора о раду је реинтеграција тужиље у процес рада на основу одредбе члана 191. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр 24/2005 ... 95/2018), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако несавесно или немарно извршава радне обавезе. На основу одредбе члана 179а. тачка 3. истог закона, прописано је да послодавац може запосленог за повреду радне обавезе или непоштовања радне дисциплине у смислу члана 179. став 2. и 3. тог закона, да, ако сматра да постоје олакшавајуће околности или да повреда радне обавезе, односно непоштовања радне дисциплине није такве природе да запосленом треба да престане радни однос, уместо отказа уговора о раду, изрекне опомену са најавом отказа у којој се наводи да послодавац запосленом отказати уговор о раду без поновног упозорења из члана 180. овог закона, ако у наредном року од шест месеци учини исту повреду радне обавезе или непоштовање радне дисциплине.

У конкретном случају, туженој је побијаним решењем отказан уговор о раду имајући у виду да јој је претходно, 11.09.2019. године, од стране тужене, као послодавца, изречена дисциплинска мера „опомена са најавом отказа“, због повреде радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду, што значи да тужени није био у обавези да пре доношења побијаног решења о отказу уговора о раду тужиљи, претходно достави упозорење о постојању разлога за отказивање уговора о раду будући да је предметно решење донето у шестомесечном року од дана изрицања опомене. Међутим, побијано решење засновано је на изјави контролора ББ о томе да је контролом пакета који је означен као „добар“ пронашла од 100 комада, 61 ремендо и три шкарта, при чему она не зна ко је утврдио да је спорну грешку направила тужила јер је њен закључак о томе да се ради о тужилји заснован само на чињеници да је на пакету који је контролисала било исписано име „АА“ без читавања кода. При том, једино читавањем кода може се утврдити, са сигурношћу, ко је радио на спорном пакету, што значи да при контроли квалитета није поштована процедура прописана Правилником о правилима и процедурама рада у организационој јединици „Плетиона“ туженог. Дакле, тужени није доказао, а био је дужан у смислу одредбе члана 231.

Законa о парничном поступку, да је тужиља, својом кривицом, учинила повреду радне обавезе која јој је побијаним решењем стављена на терет, па је побијана одлука нижестепених судова заснована на правилној примени материјалног права.

Тужени у својим ревизијама побија правилност оцене доказа што је без утицаја на одлучивање, имајући у виду да је оцена доказа у надлежности суда у смислу одредбе члана 8. Законa о парничном поступку.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредаба члана 153. став 1. и 154. Законa о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

На основу одредбе члана 414. став 1. Законa о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић